

Czwarte stwierdzenie burzyka szarego *Puffinus griseus* w Polsce

GRZEGORZ JĘDRO, PAWEŁ CZECHOWSKI, ANNA DUBICKA

W dniu 7 grudnia 2013 roku podczas obserwacji ptaków z tzw. „cypla” w Helu (pow. pucki) znajdującego się na końcu Półwyspu Helskiego, zauważyliśmy burzyka *Puffinus* sp. Po kilkudziesięciu sekundach ptak, nękany przez mewę srebrzystą *Larus argentatus*, zbliżył się do obserwatorów na odległość 300–400 metrów, co umożliwiło oznaczenie go jako burzyka szarego *Puffinus griseus*. Burzyk w trakcie około 20 minutowej obserwacji przemieszczał się nad morzem na wysokości obserwatorów i w różnych odległościach od nich, pod koniec obserwacji odlatując w głąb morza. W tym czasie poruszał się charakterystycznym dla tej grupy ptaków szybkim lotem. Gwałtownymi ruchami skrzydeł pokonywał większą odległość, a następnie długimi ślizgami przelatywał tuż nad falami. Ze względu na bardzo dobre warunki oświetleniowe, możliwe było odnotowanie wielu szczegółów wyglądu obserwowanego burzyka i wykonanie bogatej dokumentacji fotograficznej (fot. 1–3).

Ptaka wielkością zbliżony był do mewy siwej *L. canus* i był wyraźnie mniejszy od mewy srebrzystej. Charakteryzował się smukłą sylwetką z długimi, wąskimi i ostro zakończonymi skrzydłami. Sylwetka ptaka mocno wyróżniała się na tle innych gatunków (mewy), z którymi był bezpośrednio porównywany. Skrzydła znajdowały się dokładnie w połowie ciała ptaka, przez co głowa była mocno wysunięta do przodu z wyraźnym, cienkim dziobem. Jest to cecha bardzo charakterystyczna dla tej grupy ptaków. Ogon był w kształcie klina. Jego upierzenie było ciemno-brązowe z jasnymi pokrywami na spodzie skrzydła, szczególnie w obrębie lotek pierwszego i drugiego rzędu.

Lęgowiska burzyków szarych znajdują się na półkuli południowej. Swoim zasięgiem obejmują głównie Nową Zelandię, Falklandy, wschodnią Australię i krańce Ameryki Południowej. Na zimowiska ptaki przelatują na półkulę północną docierając do wód północnego Pacyfiku oraz Atlantyku (Cramp & Simmons 1977). Podobnie jak inne rurkonose, burzyki szare rzadko zalatują do Polski i na wody Bałtyku, a ich pojawy w głębi tego akwenu są często związane z anomaliami pogodowymi (Blomqvist & Peterz 1984). W tym przypadku obserwacja tego ptaka mogła mieć związek z zachodnioeuropejską aktywnością silnego huraganu „Ksawery”, który prawdopodobnie zepchnął go na południowe wody Bałtyku.

Dotychczas gatunek ten odnotowano w kraju trzykrotnie. 1 kwietnia 1993 znaleziono martwego osobnika koło Jastarni nad Zatoką Gdańską oraz dwukrotnie obserwowano żywe ptaki: 14 października 2010 w Helu oraz 23 października 2011 w Jantarze i Kątach Rybackich na Mierzei Wiślanej (Sikora et al. 1993, Kowalski & Domagała 2011, Komisja Faunistyczna 2012). Niniejsza obserwacja uzyskała akceptację Komisji Faunistycznej jako czwarte stwierdzenie burzyka szarego w Polsce.

Notatki

Fot. 1–3. Burzyk szary, Hel, 07.12.2013 (fot. G. Jędro)
Photo 1–3. Sooty Shearwater, Hel, 07.12.2013

***

Fourth record of Sooty Shearwater *Puffinus griseus* in Poland. On 7 December 2013 a single Sooty Shearwater was observed on the Hel Peninsula, which can be associated with the western European activity of cyclone Xaver. This was the fourth record of this species in Poland and in Pomerania. The previous records were in 1993, 2010 and 2011. Accepted by the Polish Bird Rarities Committee.

Literatura

- Blomqvist S., Peterz M. 1984. Cyclones and pelagic seabird movements. Mar. Ecol. Prog. Ser. 20: 85–92.
- Cramp S., Simmons K.E.L. 1977. The Birds of the Western Palearctic. Vol. I. Oxford University Press, Oxford.
- Komisja Faunistyczna 2012. Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2011. Ornis Pol. 53: 105–140.
- Kowalski M., Domagała M. 2011. Drugie stwierdzenie burzyka szarego *Puffinus griseus* w Polsce. Ptaki Pomorza 2: 145–147.
- Sikora A., Kiełsiński T., Półtorak W. 1993. Pierwsze stwierdzenie burzyka szarego (*Puffinus griseus*) w Polsce. Not. Orn. 34: 371–372.

Grzegorz Jędro, Słowiński Park Narodowy, Bohaterów Warszawy 1a, 76-214 Smołdzino, rufinus@o2.pl

Paweł Czechowski, Instytut Administracji i Turystyki PWSZ Sulechów, Armii Krajowej 51, 66-100 Sulechów, paczech@wp.pl

Alicja Dubicka, Terlikowskiego 15, 66-006 Ochla, aliciapunx@gmail.com

Liczny pojaw zaroślówki *Acrocephalus dumetorum* na Mierzei Wiślanej wiosną 2014 roku

ANNA KOŚMICKA, ANDRZEJ KOŚMICKI, PAWEŁ MALCZYK,
ADAM JANCZYSZYN

W okresie od 18 maja do 11 czerwca 2014 roku w Krynicy Morskiej (pow. nowodworski, woj. pomorskie) schwytano i zaobrączkowano 17 zaroślówek *Acrocephalus dumetorum*. Ptaki schwytano w trakcie prac punktu obrączkarskiego, działającego w okresie od 16 maja do 12 czerwca, których celem było poznanie późnowiosennej migracji ptaków wróblowych przez Mierzę Wiślaną. W trakcie chwytania zastosowano 30 sieci ornitologicznych rozmieszczonych na dystansie około jednego kilometra, wzdłuż wału przeciwpowodziowego Zalewu Wiślanego. Sieci ustawiono w zróżnicowanych siedliskach, takich jak: trzcinowiska,